

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ขัขันสำเนียง เสนาะเสียงโอ้อั้วหารราย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เสนาะเสียงสำเนียงหวาน (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การอ่านกาพย์ยานี ๑๑

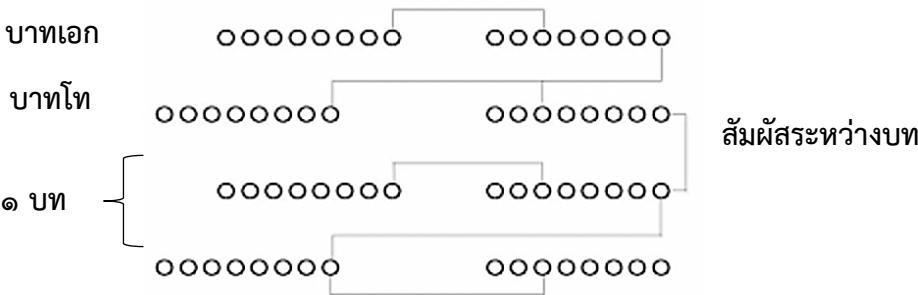
- กาพย์ยานี๑๑ เป็นคำประพันธ์ชนิดหนึ่ง มีลักษณะคำประพันธ์ ดังนี้
๑. **บท** บทหนึ่ง มี ๒ บาท บาทละ ๑๑ คำ บาทหนึ่งแบ่งเป็น ๒ วรรค วรรคหน้า มี ๕ คำ วรรคหลัง มี ๖ คำ บทหนึ่งจึงมี ๔ วรรค
๒. **สัมผัส** กาพย์ยานี ๑๑ มีสัมผัสบังคับ ดังนี้
- ๒.๑ สัมผัสนอก หรือสัมผัสระหว่างวรรค ได้แก่
- ๑) คำสุดท้ายของวรรคที่ ๑ สัมผัสกับคำที่ ๓ ของวรรคที่ ๒
 - ๒) คำสุดท้ายของวรรคที่ ๒ สัมผัสกับคำสุดท้าย ของวรรคที่ ๓
- สำหรับวรรคที่ ๓ กับวรรคที่ ๔ ไม่บังคับสัมผัส แต่ถ้าคำสุดท้ายของวรรคที่ ๓ ส่งไปสัมผัสกับคำที่ ๓ ของวรรคที่ ๔ ก็จะทำให้ไพเราะยิ่งขึ้น
- ๒.๒ สัมผัสระหว่างบท คือ คำสุดท้ายบาทที่ ๒ ของบทต้น ไปสัมผัสกับคำสุดท้ายของบาทแรกในบทถัดไป

ข้อแนะนำในการอ่านกาพย์ยานี

การอ่านกาพย์ยานี ๑๑ มีวิธีการอ่านทำนองเสนาะเช่นเดียวกับหลักการอ่านทำนองเสนาะโดยทั่วไปที่ได้กล่าวไว้ แต่มีหลักการอ่านเฉพาะกาพย์อยู่บ้าง ดังนี้

๑. **การแบ่งจังหวะ** กาพย์ยานี วรรคหน้าแบ่งจังหวะเป็น ๒ - ๓ ส่วนวรรคหลังแบ่งเป็น ๓ - ๓

แผนผังฉันทลักษณ์

ภาพยนต์ ๑๑

ตัวอย่าง

ลิงค่าง/ครางโครกครอก	ฝูงจิ้งจอก/ออกเห่าหอน
ชะนี/วิเวกวอน	นกหกร่อน/นอนรังเรียง
ลูกนก/ยกปีกป้อง	อ้าปากร้อง/ซอแซ่เสียง
แม่นก/ปกปีกเคียง	เลี้ยงลูกอ่อนป้อนอาหาร

ภาพยนต์พระไชยสุริยา ของ สุนทรภู่

๒. การใส่ทำนอง ภาพยนต์นี้มีทำนองดังนี้ บาทเอกออกเสียงลงต่ำ ส่วนบาทโทออกเสียงต้นวรรคขึ้นเสียงสูง
๓. การใส่อารมณ์ ในการอ่านภาพยนต์ควรใส่อารมณ์สอดแทรกลงไปโน้มน้าวให้อ่านให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องและบรรยากาศโดยอาศัยการตีความตัวบทที่จะอ่านให้ถ่องแท้เสียก่อน แล้วอ่านถ่ายทอดอารมณ์ออกมาเป็นท่วงทำนองให้น่าฟัง